

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/107/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3812206549
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2012:3812206549.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beáty Čupkovej a sudkýň JUDr. Aleny Záhumenskej a JUDr. Viery Škultétyovej vo veci starostlivosti súdu o mal. N. Y., nar. XX.X.XXXX, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny C., dieťa rodičov R. I., bytom I. Q. XXX, C. a C. Y., bytom R., Q. XXX/XX, zastúpeného JUDr. S. I., advokátom, so sídlom C., R. 3, o návrhu otca o zníženie výživného a o vzájomnom návrhu matky o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 27. augusta 2012, č.k. 16P/44/2012-135, takto

rozhodol:

M. okresného súdu v napadnutej časti **p o t v r d z u j e .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh otca, ktorým sa domáhal zníženia vyživovacej povinnosti k maloletému zo sumy 150 Eur na sumu 30 Eur mesačne s účinnosťou od 01.05.2012. Zároveň zamietol návrh matky, ktorým sa domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca zo sumy 150 Eur na 270 Eur mesačne. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 75 ods. 1 veta prvá, § 62 ods. 2, 3, 5 Zákona o rodine. Po zhodnotení skutkového stavu dospel k záveru, že návrh otca o zníženie jeho vyživovacej povinnosti je nedôvodný. Uviedol, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že otec je v súčasnosti dlhodobo PN a poberateľom len dávky v nezamestnanosti vo výške približne 79 Eur mesačne, avšak považoval za potrebné poukázať na tú skutočnosť, že do októbra 2011 bol výlučným spoločníkom obchodnej spoločnosti Y. U. R., s.r.o., ktorá obchodná spoločnosť vykázala za rok 2011 zisk vo výške 282,11 Eur a v predchádzajúcich rokoch za roky 2010, 2009 vykázala stratu. Zároveň považoval za potrebné poukázať na skutočnosť, že o vyživovacej povinnosti otca bolo rozhodované naposledy v marci 2011 v konaní, sp. zn. 13P/591/2010, v ktorom otec súhlasil s výživným vo výške 150 Eur mesačne napriek tomu, že za rok 2010 uvedená spoločnosť vykázala stratu. Z uvedeného potom vyvodil, že obchodná spoločnosť a otec dieťaťa mal také príjmy, z ktorých bolo v schopnostiach otca dieťaťa platiť výživné 150 Eur mesačne. Zároveň poukázal na skutočnosť, že otec dieťaťa previedol svoj obchodný podiel v spoločnosti v septembri 2011 na svoju matku a naďalej sám zostal zamestnancom v obchodnej spoločnosti až do mája 2012. Vyslovil názor, že otcovi dieťaťa, pokiaľ nemohol osobne vykonávať prácu v uvedenej obchodnej spoločnosti pre plánovanú operáciu chrbtice, nič nebránilo v tom, aby si našiel zamestnanca resp. viacerých zamestnancov, ktorí by pokračovali v rámci uvedenej obchodnej spoločnosti vo vykonávaní činnosti, ktorá bola predmetom jej podnikania. Otec dieťaťa takto neučinil, svoj obchodný podiel previedol na matku a neuplatnil si voči nej ani nárok na zaplatenie odplaty za prevod vo výške 6638,78 Eur. Okresný súd vyvodil, že prevod obchodného podielu otca v obchodnej spoločnosti Y. U. R., s.r.o. bol účelový, a preto v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 Zákona o rodine na prevod obchodného podielu neprihliadal, keď mal za to, že otec dieťaťa sa bez dôležitého dôvodu vzdal svojho majetku a možnosti zabezpečiť si pravidelný príjem napríklad aj prostredníctvom ďalších osôb, ktoré by v uvedenej obchodnej spoločnosti zamestnal. Pokiaľ sa týkalo návrhu matky o zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na mal. dieťa, okresný súd porovnaním pomerov v čase poslednej úpravy

vyživovacej povinnosti a v súčasnosti nezistil podstatnú zmenu pomerov na strane maloletého dieťaťa, matky, resp. otca, ktorá by odôvodňovala zvýšenie vyživovacej povinnosti otca, preto návrh o zvýšenie vyživovacej povinnosti v celom rozsahu zamietol.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie otec maloletého vo výroku, ktorým bol jeho návrh na zníženie vyživovacej povinnosti zamietnutý. Domáhal sa zmeny napadnutého rozsudku tak, že jeho vyživovacia povinnosť bude znížená na sumu 30 Eur mesačne s účinnosťou od 01.05.2012. Poukazoval na to, že dôvodom podania návrhu bola predovšetkým skutočnosť, že od posledného určenia vyživovacej povinnosti sa závažným spôsobom zhoršil jeho zdravotný stav, stratil schopnosť vlastnou prácou dosiahnuť určitý zárobok, čím sa obmedzili jeho možnosti platiť výživné na maloletého. V dôsledku úrazu z roku 2003 bol práceneschopný v období od 14.03.2011 do 20.07.2011, následne od 05.10.2011 do 31.05.2012 a od 04.06.2012 doposiaľ. Podrobil sa dvom operačným zákrokom chrbtice, najskôr 06.10.2011 a následne 26.04.2012. Má sa podrobiť rehabilitačnej liečbe. V priebehu odvolacieho konania predložil ambulantný nález MUDr. M. M., C., T. SNP, M., ktorým preukazoval, že jeho zdravotné ťažkosti naďalej pretrvávajú a z tohto dôvodu sa podrobí dňa 04.12.2012 ďalšej operácii. V odvolaní ďalej poukazoval na potvrdenia bývalého zamestnávateľa, z ktorých vyplýva výška jeho priemerného mesačného príjmu za rok 2011, a to 104,85 Eur. Potvrdil, že s výživným vo výške 150 Eur mesačne v konaní, sp. zn. 13P/591/2010 súhlasil. Urobil tak preto, lebo sa domnieval, že ak bude platiť požadované výživné, matka dieťaťa mu umožní styk s mal. N.. So svojím synom sa však z dôvodov na strane matky vôbec nestretáva, hoci sa snažil túto situáciu riešiť prostredníctvom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Napriek svojmu nízkemu príjmu mal v marci 2011 dostatok prostriedkov, aby mohol maloletému prispievať sumou 150 Eur mesačne. Jednalo sa o nasporené prostriedky z predchádzajúceho obdobia, keď pôsobil ako redaktor D. a keď napísal o M. niekoľko kníh. V súčasnom období nepublikuje, pretože sa kvôli zdravotnému stavu môže M. venovať len rekreačne a v minimálnom rozsahu, a tak nemá odkiaľ získať nový materiál pre novú knihu. Hoci bol práceneschopný od marca 2011 a vedel, že sa podrobí operačnému zákroku, nemohol predpokladať, že dôjde k zhoršeniu jeho zdravotného stavu, ktorý si vyžiada operáciu krčnej chrbtice, dlhodobú práceneschopnosť s neurčitou dobou trvania a značné obmedzenie jeho pracovnej spôsobilosti. Zmena tak nastala nielen v dôsledku straty zamestnania, ale najmä v dôsledku straty pracovnej spôsobilosti a zárobkových schopností. Od júna 2012 mu bola priznaná podpora v nezamestnanosti v sume 79 Eur mesačne pri počte 31 dní v mesiaci. Pokiaľ od svojej matky nežiadal odplatu za prevod obchodného podielu v sume 6.638,78 Eur, bolo to preto, že jeho matka vložila už v uplynulom období do spoločnosti nemalé prostriedky, ale aj preto, že rodičia mu počas choroby výrazne pomáhajú. Spoločnosť bola v období rokov 2007 až 2010 v strate, v roku 2011 dosiahla minimálny zisk vo výške 282,11 Eur, ktorý bol dosiahnutý nie činnosťou vykonávanou otcom, ale podnikateľskou činnosťou jeho matky, prevádzkou novinového stánku. Spoločnosť má záporné vlastné imanie, jej pasíva presahujú aktíva. Poukazoval na to, že k jeho najväčším výdavkom patria výdavky na bývanie. Je vlastníkom mezonetového bytu, ktorý zrekonštruoval a prerobil práve pre potreby svojej predpokladanej rodiny s odporkyňou. Za služby spojené s bývaním platí mesačne sumu 142,50 Eur mesačne, ale z dôvodu jeho nepriaznivej situácie má aktuálne na byte nedoplatok, pre ktorý mu nemôže byť poskytnutý príspevok na bývanie z ÚPSVaR. Za výdavok na bývanie je potrebné uznať aj splátky dvoch úverov v sume 256 Eur mesačne, ktoré si zobral z dôvodu kúpy a rekonštrukcie bytu, resp. prefinancovania predchádzajúcej pôžičky na rekonštrukciu bytu. Vyslovil názor, že ak zohľadňuje súd aktíva, mal by zohľadniť následne aj jeho pasíva, a to úvery na kúpu a rekonštrukciu nehnuteľnosti. Poukázal na výdavky na zdravotnú starostlivosť cca 15 - 20 Eur mesačne.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila matka maloletého, ktorá dôvody uvádzané otcom v podanom odvolaní považuje za účelové. Mala za to, že navrhovateľ by nebol súhlasil s výživným 150 Eur mesačne, keby mu to finančná situácia nedovoľovala. Poukazovala na písomné podanie navrhovateľa zo dňa 03.01.2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 13P/591/2010, v ktorom sa otec vyjadroval o priaznivosti finančnej situácie, pričom konkrétne uviedol, že má mesačný príjem vo výške 35.000,- Sk za prácu redaktora, príjem spoločníka v spoločnosti Y. U. R., s.r.o., príjem z autorskej činnosti a uviedol tiež, že je riaditeľom distribúcie kníh pre Slovensko. V podaní zo dňa 24.02.2011 uvádzal, že za každý rukopis knihy obdrží jednorazový finančný honorár v sume 40.000,- Kč. Ako bývalá partnerka otca má vedomosť, že v roku 2009 predal obchod s oblečením za sumu 500.000,- Sk a obchod s kvetinárstvom za sumu 750.000,- Sk, pričom v tomto období, keď s navrhovateľom žila, zarábala cca 70.000 - 80.000,- Sk mesačne. Napriek priaznivej situácii otca bola v tomto období navrhovateľova

firma Y. U. R., s.r.o. v účtovnej strate. Poukazovala na to, že z vykonaného dokazovania výsluchom svedkov, ako i samotných účastníkov konania je zrejmé, že zdravotný stav otca nie je až tak nepriaznivý, ako ho prezentuje, čoho dôkazom je intenzita dochádzky otca k vode zaznamenaná v povolení na rybolov. Samotný koníček navrhovateľa nie je lacná záležitosť, a keďže si navrhovateľ zakúpil povolenie na lov rýb aj na rok 2012, mala za to, že finančná situácia otca je priaznivá a súčasne zastávala názor, že zdravotný stav navrhovateľa nie je zlý, keďže sa môže venovať svojim koníčkom. Argumentáciu otca o tom, že jeho mesačný príjem v roku 2011 bol 104,85 Eur a od júna 2012 79 Eur z titulu podpory v nezamestnanosti s tým, že iný príjem nemá, považuje za nedôveryhodnú. Uviedla, že priaznivosť finančnej situácie otca preukazuje aj vlastníctvo zrekonštruovaného 3-izbového mezonetového bytu, ktorý aktuálne predáva za sumu 52.900 Eur, vlastníctvo lukratívneho pozemku o rozlohe 15 árov, ktoré je po prevele celého obchodného podielu otca v spoločnosti Y. U. R., s.r.o. na matku otca zapísané v prospech tejto spoločnosti a užívanie motorových vozidiel otcom, ktoré sú vo vlastníctve spoločnosti Y. U. R., s.r.o. Považuje za málo pravdepodobné a nelogické, aby otec z prezentovaného príjmu v roku 2012 v sume 79 Eur platil inkaso za byt 142,50 Eur, splátky dvoch úverov 256 Eur, náklady na zdravotnú starostlivosť 15 - 20 Eur, náklady na stravu, oblečenie, hygienické potreby, ktoré nevyčísli, výživné na maloletého, pričom neuviedol náklady na rybolov. Považuje za málo pravdepodobné, že by mu tieto náklady pomáhali uhradiť rodičia, nakoľko by museli mesačne prispievať minimálne sumou 489 Eur, pretože mesačné náklady otca bez stravy, ošatenia, hygienických potrieb sú 568,50 Eur a príjmy 79 Eur. Považovala za zarážajúce, že otec dieťaťa vníma náklady na úrazové poistenie za nadštandard a svoj nákladný koníček, ktorým je rybolov, považuje za štandard.

K podanému odvolaniu sa vyjadril aj opatrovník maloletého, ktorý navrhol potvrdenie napadnutého rozsudku. Dôvodil, že výživné má prednosť pred ostatnými záväzkami otca a zníženie vyživovacej povinnosti nie je v záujme maloletého. Poukazoval na skutočnosť, že potreby maloletého neustále vzrastajú, otec okrem vyživovacej povinnosti ničím iným na potreby maloletého neprispieva, nie je s ním v žiadnom kontakte, v súvislosti s nerealizovaním styku nemá žiadne výdavky, ktoré by musel vynakladať pri pravidelnom kontakte s maloletým. Poukazoval na to, že plnenie vyživovacej povinnosti nie je len peňažné plnenie, ale predovšetkým výživa, ošatenie, bývanie, starostlivosť o zdravie, potreby vzdelávania, výchovy, kultúrneho, športového vyžitia, záujmov, ktoré matka osobne zabezpečuje.

Krajský súd preskúmal vec v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. v napadnutej časti vo výroku, ktorým bol návrh o znížení výživného zamietnutý a zistil, že rozsudok okresného súdu je potrebné v tejto časti potvrdiť podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny. Rozhodol podľa § 214 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Odvolací súd si v plnom rozsahu osvojil

skutkový stav zistený súdom prvého stupňa, ktorý považuje za správny. Zo svojich zistení vyvodil súd prvého stupňa aj správny právny záver a odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje nielen so skutkovými, ale aj právnymi závermi súdu prvého stupňa v napadnutom rozsudku. Konštatuje, že sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v podrobnostiach podľa § 219 ods. 2 O.s.p. poukazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplní.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Podľa ods. 3 tohto zákonného ustanovenia pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti dôležité pre určenie výživného tak v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase nového rozhodnutia. Zmenou pomerov v zmysle citovaného ustanovenia sa rozumie výrazná zmena tých okolností (na jednej či druhej strane, t. j. oprávneného alebo povinného), ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom. Pôjde napríklad o také zvýšenie či zníženie zárobku, prípadne iných príjmov alebo ostatného majetku, ktoré ovplyvní celkovú situáciu povinného, a to nielen na krátky čas. Pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa inak použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určovanie príslušného druhu výživného.

Základnými kritériami na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 prvá veta Zákona o rodine) s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Súd prihliada i na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a zabezpečuje potrebu jeho bývania.

Výživou dieťaťa, na ktorú obidvaja rodičia prispievajú, sa rozumie zaobstarávanie, resp. uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, teda nielen zabezpečovanie jeho odôvodnených hmotných potrieb (jedlo, ošatenie, obuv, atď.), ale aj tých, ktoré sú dôležité pre jeho výchovu a všestranný vývoj (vzdelávanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.).

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

V predmetnej veci okresný súd postupoval dôsledne pri zisťovaní skutkového stavu veci, porovnával pomery na strane rodičov i maloletého v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom s ich pomermi v súčasnej dobe. Vyživovacia povinnosť na maloletého bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 22.03.2011, č.k. 13P/591/2010-97, ktorý nadobudol právoplatnosť 28.03.2011. Mal. N. bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi bola uložená povinnosť platiť na výživu maloletého mesačne sumou 150 Eur s účinnosťou od 01.11.2010, upravený bol aj styk otca s mal. N. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každú stredu v mesiaci v čase od 13:00 hod. do 15:00 hod. a každú nedeľu v mesiaci v čase od 09:00 hod. do 11:00 hod. s tým, že styk bude realizovaný za prítomnosti matky. Zo zápisnice z pojednávania zo dňa 22.03.2011 v predmetnej veci vyplýva, že otec maloletého súhlasil s výškou výživného 150 Eur, ako aj s úpravou styku v zmysle návrhu matky. Predkladal súdu k nahliadnutiu doklad o jeho PN od 14.03.2011 pre ochorenie chrbtice. Už v tom čase si bol vedomý, že sa bude musieť podrobiť operácii a zároveň uvádzal, že mu hrozí ochrnutie.

V podanom odvolaní otec dôvodil, že hoci bol práceneschopný už od marca 2011 a vedel, že sa podrobí operačnému zákroku, nemohol predpokladať, že dôjde k zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Odvolací súd sa s tvrdením otca v podanom odvolaní nestotožňuje. Je nepochybné, že otec o svojom zdravotnom stave mal informácie, vyslovil obavy, že mu hrozí ochrnutie. I napriek tejto skutočnosti súhlasil s výživným na maloletého vo výške 150 Eur mesačne. Aj keď možno pripustiť, že otec v dôsledku zdravotných problémov má v súčasnej dobe obmedzenú možnosť vlastnou prácou alebo vlastnou činnosťou dosiahnuť príjem, ktorý by v plnej miere uspokojil svoje potreby, ako aj potreby maloletého, nemožno v prospech otca vyhodnotiť prevod obchodného podielu v spoločnosti, v ktorej bol spoločníkom a konateľom do 30.10.2011. Odvolací súd súhlasil s názorom okresného súdu v tom smere, že otcovi nič nebránilo, aby zabezpečil výkon činnosti v rámci predmetu podnikania v spoločnosti prostredníctvom zamestnanca. I napriek tomu, že spoločnosť v predchádzajúcich rokoch vykazovala stratu a v roku 2011 minimálny zisk, nebola zrušená, naďalej je zapísaná v obchodnom registri. Nemožno ponechať bez povšimnutia, že otec nevyvinul dostatočné úsilie k tomu, aby potreby dieťaťa mohol v plnej miere uspokojovať. Nemožno odobriť konanie otca, keď za prevod svojho obchodného podielu v spoločnosti Y. U. R., s.r.o. nepožadoval vyplatenie sumy 6.638,7837 Eur v zmysle článku III. zmluvy o prevode obchodného podielu, zvlášť, keď takáto cena bola medzi účastníkmi zmluvy dohodnutá a nejednalo sa o bezodplatný prevod. Odvolací súd je povinný vychádzať z toho, že prevod obchodného podielu bol odplatný a dohodnutú cenu prevodu je potrebné zahrnúť do majetku otca bez ohľadu na to, či dohodnutá cena mu bola alebo nebola vyplatená. Dôvody, ktoré otca k takémuto konaniu viedli, odvolací súd považuje za irelevantné, vzhľadom na to, že vyživovacia povinnosť k mal. dieťaťu, ktoré je na svojich rodičov výživou odkázané, má prednosť pred všetkými ďalšími výdavkami rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, a teda má prednosť aj pred prípadnými záväzkami otca voči svojim rodičom. Rovnako neobstojí argumentácia otca týkajúca sa jeho výdavkov v súvislosti s úvermi, nakoľko aj splácanie úverov možno považovať za výdavky, ktoré sú až druhoradými. K skutočnosti, že rozpočet otca je zaťažený úvermi, odvolací súd uvádza, že v zmysle Zákona o rodine výživné má vždy prednosť pred inými výdavkami, záväzkami rodičov. Potrebné je uviesť, že úver bol otcovi poskytnutý už v čase jeho práceneschopnosti. Pokiaľ dôvodí, že nemohol predpokladať vývoj svojho zdravotného stavu, toto jeho tvrdenie je v rozpore s tým, čo uviedol v konaní 13P/591/2010. Naviac, s ohľadom na

svoju vyživovaciu povinnosť mal byť otec dostatočne obozretný a neprebrať na seba riziká, ktoré by mohli mať dopad na plnenie si základnej povinnosti voči maloletému. Pokiaľ otec v podanom odvolaní dôvodil, že s výživným vo výške 150 Eur v konaní, sp. zn. 13P/591/2010 súhlasil, nakoľko sa domnieval, že mu matka umožní styk s maloletým, zrejme si bol dostatočne vedomý svojho záväzku a jeho následkov a k zmene rozhodnutia nepostačuje, ak otec uvádzal, že so synom sa z dôvodu na strane matky vôbec nestretáva. Pokiaľ matka otcovi styk s maloletým neumožňuje, pri rozhodovaní o výživnom na túto skutočnosť odvolací súd prihliadať nemôže. Otec sa môže styku s maloletým domáhať v osobitnom konaní. Nezhody medzi rodičmi nemôžu mať dopad na plnenie si ich základnej rodičovskej povinnosti, ktorou je plnenie si vyživovacej povinnosti. Aj ďalšie námietky otca, uvádzané v odvolaní, odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

Z uvedených dôvodov krajský súd rozsudok okresného súdu, ktorý správne rozhodol o zamietnutí návrhu na zníženie vyživovacej povinnosti, ako vecne správny potvrdil.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.